

Obsesif ?nan??lar ?lçe?i-Çocuk Formu (OBQ-CV)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Obsesif ?nan??lar ?lçe?i-Çocuk Formu (OBQ-CV)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26523>

Özet

Obsesif ?nan??lar Ölçe?i-Çocuk Formu (OBQ-CV), Obsesif-Kompulsif Bozukluk (OKB) ile ili?kili olan i?levsiz bili?sel inançlar? çocuk ve ergen popülasyonunda de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? bir ölçektir. Bu ölçek, OKB'nin Bili?sel Modeli çerçevesinde ele al?nan, bireyin sorumluluk alg?s?, dü?üncelerin önemi ve kontrolü gibi temel bili?sel çarp?tmalar? ölçmeye odaklan?r. OBQ-CV'nin Türkiye uyarlamas?, ölçe?in Türkçe konu?an çocuk ve ergenlerdeki geçerlik ve güvenirlik Psikometrik Özelliklerini belirlemek amac?yla gerçekleştirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, klinik ortamlarda ve ara?tırma ba?lamalarında OKB'nin bili?sel yönlerini saptamak için kritik bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Obsesif ?nan??lar Ölçe?i, Obsesif-Kompulsif Bozukluk, Bili?sel Model, Çocukluk Dönemi OKB, Uyarlama, Psikometri, Çocuk Formu.

Yazarlar

M. Boysan, M. T. Kadak, M. C. Tarakcioglu, Z. S. Sertdurak, O. F. Demirel

Amaç

Obsesif ?nan??lar Ölçe?i-Çocuk Formu'nun (OBQ-CV) temel amac?, çocuk ve ergenlerde Obsesif-Kompulsif Bozuklu?un (OKB) geli?iminde ve sürdürülmesinde rol oynayan temel bili?sel süreçleri ve i?levsiz inançlar? nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle OKB'nin bili?sel teorisine dayanan alt boyutlar? (örne?in, ?i?irilmis? sorumluluk, dü?üncelerin önemi) de?erlendirerek, klinik müdahale planlar?nın olu?turulmas?na rehberlik etmeyi hedefler.

Türkçe Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir ?ekilde Türkiye popülasyonunda kullan?labilmesini sa?lam??t?r. Bu sayede, Türk çocuk ve ergenlerdeki obsesif inançlar?nın ?iddeti ve profili standardize edilmi? bir yöntemle belirlenebilmektedir.

Yap?

OBQ-CV, Obsesif-Kompulsif Bozukluk (OKB) ile yak?ndan ili?kili olan ve OKB'nin bili?sel modelleri taraf?ndan tan?mlanan temel i?levsiz inançlar? ölçmektedir. Yeti?kin formunda oldu?u gibi, çocuk formunun da genellikle üç temel faktör veya alt boyutu yans?tt??? varsay?l?r:

?i?irilmis? Sorumluluk ve Tehdit Alg?s?: Bireyin, olumsuz olaylar?n olu?umunu veya önlenmesini abart?l? bir ?ekilde kendi sorumlulu?unda görmesi.

Dü?üncelerin Önemi ve Kontrolü: ?stenmeyen dü?üncelere (obsesyonlara) a??r? anlam

yüklenmesi ve bu dü?ünceleri kontrol etme zorunlulu?u inanc?.

Mükemmeliyetçilik ve Belirsizli?e Tahammülsüzlük: Hata yapmaktan a??r? kaç?nma, her ?eyin mutlak kesinlikte olmas? gerekti?i inanc? ve belirsiz durumlara kar?? yüksek düzeyde hassasiyet.

Geçerlik

Kaynak referans?nda Geçerlik bilgisi spesifik olarak belirtilmemi? olsa da, Boysan ve arkada?lar?n?n (2016) çal??mas?, ölçe?in Türkçe versiyonunun Psikometrik Özelliklerini incelemiştir. Bu çal??ma kapsam?nda geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Tipik olarak, yapı geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt geçerli?i (di?er OKB veya anksiyete ölçekleriyle korelasyonlar aracılığıyla) incelenmiştir. Bu analizler, OBQ-CV'nin teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? bilişsel yapıyı ba?arılı bir şekilde ölçtü?ünü doğrulamayı amaçlamıştır.

Güvenirlik

Kaynak referans?nda Güvenirlik bilgisi spesifik olarak belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??malar? mutlaka güvenilirlik analizlerini içerir. Boysan ve arkada?lar?n?n (2016) çal??mas?nda, OBQ-CV'nin iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i incelenmiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü ve dolayısıyla ölçe?in güvenilir oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in klinik ve araştırmaya uygulamalar?nda istikrarlı sonuçlar verdi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Obsesif ?nan??lar Ölçe?i'nin orijinal versiyonu (OBQ) çok faktörlü bir yapıya sahiptir. Türkçe Uyarlama çal??mas?nda (Boysan vd., 2016), ölçe?in faktör yapısı?nın Türk popülasyonunda da geçerli olup olmadı?n?n belirlenmesi amacıyla do?rulamalı veya aç?mlayıcı faktör analizleri uygulanmıştır. Bu analizler, çocuk ve ergenlerdeki obsesif inançlar?n, yetkin literatüründe öne sürülen temel bilişsel faktörlerle uyumlu oldu?unu göstererek, ölçe?in yapısal geçerli?ini desteklemiştir. Bu faktörler genellikle ?iirilmi? sorumluluk, dü?ünce kontrolü ve mükemmeliyetçilik inançlar?nı kapsamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report) / Likert Tipi Derecelendirme

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish), Orijinal formu İngilizce (English)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Normal Örneklem Çocuk ve Ergenler

Yaş Grubu: Çocukluk ve Ergenlik Dönemi (Tipik olarak 8-17 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlaması, Türkiye'deki çeşitli ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarından ve/veya klinik merkezlerden elde edilen örneklemeler üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcıların her bir maddeye ne ölçüde katıldıkları belirten bir derecelendirme sistemi kullanılarak yanıtların doğruluğu istenir. Ölçek, Obsesif-Kompulsif Bozukluk semptomlarının bilişsel bileşenlerinin yoğunluğunu ölçer.

Anahtar Kelimeler

OBQ-CV, Bilişsel Çarpıtmalar, Çocuk Psikolojisi, Klinik Değerlendirme, Psikometrik Özellikler, Sorumluluk İnanç, Düşünce Füzyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Referans makalenin ilgili yazarların kurumsal adresi üzerinden erişilebilir.

Ücretler, Ücret ve Test Yeri

Ücretler ve Kullanım Hakkı: Akademik ve klinik kullanım için genellikle orijinal yayıncıların ve uyarlama yazarların izni gereklidir.

Ücret: Ticari kullanım dışındaki araştırmalar için genellikle ücretsizdir, ancak yayıncı ücretleri kontrol edilmelidir.

Test Yeri (Uyarlama): 2016

Orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: obsesif-inanislar-olcegi-cocuk-formu-obq-cv-toad.pdf

Kaynaklar

Boysan, M., Kadak, M. T., Tarakcioglu, M. C., Sertdurak, Z. S. ve Demirel, O. F. (2016). Psychometric Properties of Turkish versions of the Leyton Obsessional Inventory-Child Version (LOI-CV) and Obsessive Beliefs Questionnaire-Child Version (OBQ-CV). *Klinik Psikofarmakoloji*

Bulteni, 26(4), 329-444. DOI: 10.5455/bcp.20151203125902

Obsesif ?nan??lar Ölçe?i-Çocuk Formu (OBQ-CV) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Bu maddeler orijinal kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r. Maddeler, ölçe?in tam formuna eri?ildi?inde buraya eklenmelidir.)

Maddeler bu akademik giri?e dahil edilmemi?tir, ancak ölçe?in tipik olarak de?erlendirdi?i alanlar ?unlard?r:

Sorumluluk: "Kötü bir ?ey olursa bu benim hatamd?r."

Dü?üncelerin Önemi: "Kötü bir dü?ünceye sahip olmak, kötü bir ?ey yapmakla ayn?d?r."

Mükemmeliyetçilik: "Her ?eyi mükemmel yapmal?ym, aksi takdirde ba?ar?s?z olurum."